

LASTEN OSASTO HILJAINEN TOVERI

Kirj. Wm. Lahtinen.

TAHKAIN KERRÄJÄT.
(Ainekirjoitus sunnuntai-koulussa)
Tunsi Suomessa sisarukset Hiljan ja Hiljan. He olivat köyhään turvemökkiläisen lapsia, joiden oli mahdollista elää isän ansiolla. Isä teki pöytätyötä talollisille työntekijöille, josta sai itse ruuan talosta ja jonkun pennun rahaa, vaan ei niin paljon, että se olisi riittänyt äidille ja neljälle lapselle edes leipään. Sitten täytyi pienten sisarusten käydä kerjäämässä. Kesällä he poimivat marjoja, joita valtoivat leipäpalaan. Syksyllä kun talolliset veivät viljakuhlaansa riikittäviksi, pyysivät köyhät aina lupaa, että saavat poimia täkkäpäitä, joita puteloi välttämättä. Kiltvan riikittävät köyhät äidit ja lapset, kuka ensiksi ehti. Joskus he riitelevät kuin nälkäiset sudet saalistaan. Kun valtio on tähtikistä puhdistettu, on jokaisella kimpun täkkäpäitä, kun he menevät kotiin.—Sigrid Suomela.

RIKAS JA KÖYHÄ

(Ainekirjoitus sunnuntai-koulussa)

Niilo oli köyhä mies. Hänellä oli vaimo ja monta lasta eläköitä. Ei hänellä ollut edes omaa kotia. Hän ei saanut tehtaasta enää työtä, joteu hänen oli pakko ruveta kerjäämään leipää ja vaatetta. Mutta kun hän meni rikkaan taloon, niin hänelle sanottiin: "Mene pois laiskuri työhön."
Hän koetti sanoa, että hän ei saanut mistään työtä. Silloin pui kapitalisti oven kiinni ja jätti hänet tyhjän pussin kanssa ulos seisomaan. Hän ajatteli, että ellei hän saa mistään apua, on hänen pakko mennä köyhäin kotiin—jos sinnekään pääsee. Kun hän palasi kotiin, niin siellä oli rikas mies vaatimassa vuokraa. Talon omistaja kielsi heidät pois, kun he eivät voineet sitä maksaa. Mistäpä olisivat sen maksaneet, kun ei ollut muuta omaisuutta, kun huone täynnä lapsia.

He joutuivat kadulle ja heidän oli pakko pyrkiä köyhäin kotiin. Niin

hajosi tämä Niilon koti. Samalla tavalla hajoo nykyään tuhansia köyhäliä koteja, lapset joutuvat mikä minnekin ja vanhemmat saavat tehdä työtä köyhäin talolla leipänsä edestä. Kapitalistit pitävät meidät erjunaan niin kauan kun me olemme heille nöyriä ja kuullaisia.—Linnua Ekman.

KORKETON, MAN.

Tabdon kertoo, että me saimme o-dotamattoman uutisen Beldenistä, N. Dakotasta. Meidän rakas iso-äiti, minun äitini äiti, Maria Nurni, o.s. Paloniemi, on kuollut. Hän oli 63 vuoden vanha. Illalla maata mennessä oli tuntenut pääkipua joka oli kovenut, että jo samana yönä lopetti hänen elämänsä. Hänen viimeiset sanansa olivat olleet: "Jo pääsen pois". Hän oli sellainen käytökseltään, että voitti kunnioitusta. Hän on tehnyt kaiken elämänsä hyödyllistä työtä, kaikkensa uhrannut lastensa ja vielä lasten lastensa eteen. Sellaiset raataja-äidit vähän itse saavat nauttia elämästä, niin suotava kuin olisi jo vanhoina päivinä. Joskaan ei korista vanhan äidin hautaa kaunis kivipatsas, niin me lastensa lapset tahdomme olla hänen muistopatsaita.

Meidän opettajamme lähetti siskojeni myöten kotia kirjan "Empire Day". Sen on kouluvirasto laittanut opettajalle, että hän siitä lukisi ja puhuisi lapsille. Meidän opettaja oli käskinyt itse lukea. Siinä on ensi lehdillä komean muistopatsaan kuva, joita on laitettu Ranskaan y. m. kaatuneiden sotilaiden hautuomalle. Ja siinä sanotaan, että opettajista riippuu tämän yhteiskunnan tulevaisuus. Siis asetetaan opettajille velvollisuudeksi kasvattaa lapsista nykyisen järjestelmän puoltajia. Ovanko muissa paikoissa Canadassa opettajat antaneet niitä kirjoja lapsille, vai ovatko he itse niistä lukeneet?

Meidän päivän tärkein tehtävä nykyään on käydä poimimassa mansikoita kuin olemme muilta tilitä ehtineet.—Lillie Husa.

KIRJEITÄ

SEATTLE, WASH.

Luettuani viimeisen Toverittaren tuli mieleeni Toverittaren kymmenvuotisjuhlakaisesta olevasta Huttunen syntymäpäivästä seuraavat säkeet:

Mua kaduttaa ne hetket, joi' ei haarniskata kantaneet!

Mua kaduttaa se päivä, joi' ei yhtä'n haavaa löytänyt!

Mua kaduttaa — sik's tuhkaa päähäni nyt ripotan —

Etten voittaneet lujemmin miä uskonut!

Mua kaduttaa, ett' tuntenut oon ihmispelkoa!

Näin valittell Huttunen maanpakolaisena ja toimintamahdollisuudet kokonaan pois ristettyä. Meillä kun on vapaus toimia ja me vain pysymme arkoina ja epäilevästi syrjästä täyttämättä velvollisuuttamme luokkatietoisuudella kohtaan. Ei ole osastoissa vielä ryhdytty neuvottelemaan eikä toimimaan Portlandissa pidettävien naisten neuvottelukokouksen onnistumiseksi. Astorian ja Portlandin osastojen naiset ovat kokouksen järjestäneet eikä ole sulkan varaa antaa yläkäsille hyväksymämme alotteeseen mennä suamatta vakavaa huomiota, vaan toimimalla kaikkialla siten, että jäsenistö ponnistelu tuottavat mahdollisen hyödyllisiä tuloksia. Osastojen naistoimikuntien ompeluseurojen ja muiden sellaisten on syrjäytettävä juuri tämän neuvottelukokouksen tähden kesäloimista johtuvan toimittoimunden ja ryhdyttävä nopeaan ja tarokkaaseen toimintaan. On pohdittava alustuksia ja jos tarpeellista, on niitä jokaisen osaston myös puolestaan laadittava ja päätettävä, voi-

daanko lähettää edustaja tai miten muuten edustus on järjestettävä. Onhan totta, että kokoukseen on niin lyhyt aika, että milinkään jo toimittun naisten valistuksen arvosteleminen ei kokouksessa voida ruveta, kun se juuri onkin naisten valistamisen alkujärjestämiseksi kokoonkutsuttu. Mutta, että saadaan vankka pohja tällaiselle toiminnalle, on välttämätöntä nopea toiminta osastoissa, ettei tarvitse jätetäpäin katua hukkaan miennyttyä yritystä oman saamattomuutensa tähden — ja haparoida sinne tänne viittoimalla tiellä.

Seattlen naiset perustivat naisagitationijoukon. Ensiksi päätettiin pitää ohjelmakokouksia, joihin ovat kaikki sekä osaston jäsenet että ulkopuolisetkin tervetulleita. Johtokontrollina toimii osaston kokouksessa valittu viisihenkinen toimikunta.

Kirjeenvaihtaja tietysti selostaa lähemmin näistä keskustelukokouksista, joita pidetään joka toinen tiistai ja joka toinen torstai tai toisin sanoen toisella viikolla tiistai-iltana ja toisella viikolla torstai-iltana alkaen aina kello puoli kahdeksalta. Viimeisessä kokouksessa luettiin m. m. Astorian osaston neuvottelukokoukselle laatimat ja hyväksymät alustukset ja päätettiin ne jokaisen haudottavaksi. Seattlilaisille pääasiallista on saada palvelustyöt luokkatietoisiksi ja muokkaan järjestötoimintaan.

Toverittaren erityinen levitysröytäys elokuulla otettiin huomioon ja valittiin viisi naista kirjallisuuskomitealle lisäksi hankkimaan Toverittarelle uusia tilaajia. Alku on ja nyt vain kaikki innolla mukaan. — A. J.

Jos tahdot antaa lahjan ystäväntärellesi tahi tuttavallasi, tilaa hänelle vuosikerta "Toveritar" lehteä.

Hiljainen on talvinen yö. Tasatona. Äänetönä lepää luonto, hartellään valkea vaippa, joka kaiken elämän kahlitsee ja allensa alistamaan pakottaa. Ei kuulu muuta ääntä, pakkasen omituinen nakutus hirsihuoneitten nurkissa. Tähdet tuikkivat tuttavallisesti alas talonpoikauskylään, jossa hiljalleen valmistetaan vastaanottamaan nousevaa päivää. Valo toisensa jälkeen tuikahtaa pimeissä pirtteissä ja pian on koko seutu kuin tähtitaivas.

Mutta eräässä kylän keskellä sijaitsevassa pirtissä on valkea palanut jo monta tuntia ennen muita. Vanha vaimo puuhaa siellä tekehtönsä ääressä, vaari istuu pöydän päällä ja tarkkaavaisena seuraa talon nuoremman jäsenen hommia, kun tämä ahkerana kiihottaa pitkävärtisiä saappaitaan, pitkää matkaa varten. Nuorukainen vetää saappaat jalkaansa, ottaa takin naulasta, pannen päälle ja napittuen sen huolellisesti yhäältä alas asti. Viikasee sitten akkunasta luos, tarttuu oveen, mutta niinkuin pieni polka, joka pahasta työstä tavataan viikasee hän vanhusta. Ikäänkuin odottaen häntä avukseen.

— Dimitri, etihän lähde vielä, kysyy vanha vaimo häitäntyneenä.

— No, kah — — sanoo nuorukainen häimälläin.

— Mutta jos et enää koskaan palaan — valkerta vaimo edelleen murtuneella äänellä ja pyyhkiä salaa poskille vierineet kyneleet.

— No, kah, toki palaan, palaan, palaan — toistaa nuorukainen. Ja vaari, joka yhä seurasi poikansa liikkeitä näki oudon leimahduksen hänen silmissään.

— Katarina — huutelee vanhus vuorostaan — älä kiusaa Dimitriä, kyllä hän tietää mikä on oikein ja osaa tehdä sen mukaisesti.

— Mutta luke sitten meistä huolehtii, jos Dimitrikin...

— So, so! Neuvostohallitus tietekin, jota puolustamaan poikamme taaskin menee, niinkuin kaksi kertaa ennenkin kun sitä vaara uhkasi.

— Mutta eikö riitä, että kolme poikaamme jo uhrasimme. Eikö se lautakumpu siellä puistossa ja sen päällä oleva patsas todista, että olemme velvollisuuttamme enemmään uhranneet. Muistathan sinä patsaassa olevat sanat: "Sinä vapaa ihmisen, joka tässä pysähdyt, ota pääsiäni päästäsi, taita ruusu ja vuodata kynelet tälle kummulle, sillä tässä lepää kolme siitä joukosta, jotka vapauden ovat voittaneet ja itsensä sen edestä uhranneet."

— No siksiäpä Dimitri lähtee, ettei heidän työssä tyhjiin raukeaksi ja ettei heidän turhaan olisi kuolla tarvinnut — puhuu vaari innostuneesti ja huomattessaan nuorukaisen atokvan lähteä nousee hän äkkiä ylös ja sanoo:

— Eikö hyvästä edes sano?

Dimitri palaa ovelta, menee äidin luoke, tarttuu kurttuiseen vapisevaan kätteeseen ja sitten sanakaan virkumatta etsi isän käden. Lujasti pitii vanhus kiinni poikansa kädestä, siitä kädestä, joka hellien on vanhusta hoivannut, mutta joka nyt lähtee suojelemaan kotia, ettei konnaen kourat sitä saisi hävittää.

— Jos tahdot tehdä hyvän palveluksen tuttavallasi tilaa hänelle Toveritar.

— Olen ylpeä, Dimitri, että et pelkää. Olen ylpeä, että minulla on neljä poikaa, jotka taistelevat kansansa puolesta... Niin toki... yksihän on enää jällellä — toiset ovat kaatuneet.

Kummallisesti soinnallista vanhukseen ääni. Kummalliset tunteet velloivat rehellisen vanhukseen leveässä rinnassa. Hetken vakavuus saa väki sinkin hänet heltyväin. Vaikka hän tahtonsa koko voimalla taistelee kyneleitä vastaan, niin sittenkin tunteet saavat vallan, virtanaan tippuvat kyneleet tippa tipalta, kunnes ne vihdoin estettömästi tulvivat pitkän kärsimysten kasvoille piirtämiä vakoja myöten lattialle. Mutta vaikka hänen silmänsä itkivätkin, niin hänen sydämensä illoitsi, se illoitsi siksi kun hänellä oli polka, josta kannatti ylpeillä.

Näin lähti Dimitri, talonpojan nuorin polka, kolmannen kerran suojelemaan vallankumousta.

Hiljainen oli luonteeltaan, korkeintaan kolme sanaa sanoi kerrallaan, mutta ne sanat olivat sanoja, joiden pohjalla oli rauhaa.

Korvessa oli kasvanut, ei osannut lukea eikä kirjottaa silloin kun vanha järjestys vallitsi. Ei tietänyt muuta kuin että tsari oli Venäjän isä, joka käski ja muut tottelivat. Mutta vaikka tietomääränsä ei ollut suuri, niin se, mikä hän kerran kuuli, karkutti sitä. Ei hän päästänyt ohi pienintäkään neuvoa, vaan tarttui siihen koko luollaan, päästämättä sitä liivahtamaan ohi. Ja vaikka vaatteen olivatkin ryyssiset, niin niiden alla sykki sydän, jonka jokainen löynä kajahti mitä puhtainta rehellisyyttä ja jossa vain totuuden siemen itä. — Ja nämä ne olivat ne tekijät, jotka johdattivat hänet sorretun talonpojan tietoisien joukkoon, vallankumoussoturiksi, ihmiskunnan jallmaan asian ajajaksi.

On käynnissä tuinen kamppailu.

Se joukko, jossa Dimitri taistelee, on joutunut Judenitshin joukkojen saarrokseseen. Urhoollisesti, kuvaamatomalla sankaridella se pitää puollaan. Mies toisensa jälkeen kaantuu heistä. Vihdoin ei ole hengissä muita kuin Dimitri ja joukon komentaja, nuori luutnantti, jotka jääkinä kyyräilevät kuularuuskunsa ääressä.

— Pelkäätkö, Dimitri? kysyy luutnantti seuralaiseltaan.

— En muuta... mutta jos... noh, kah!

— Että jos kuolemma?

— No kah, toki kuolemma, mutta... — Mitä muuta? Ettäkö jos vallankumous kuolee?

— No niin!

— Ei, Dimiri veliseni, ei vallankumous kuole, se elää vaikka me kuolemmekin.

— No hyvä — minä kuolen ilolla,

— Se oli viimeinen nauha, sanoo luutnantti, ja samassa kuularuusku lakkaa laulamasta kaameaa kuolon säveltäin.

Niinkuin tikkeri syöksyvät valkonahaiset rosot heidän kimpunsa.

— Ylös! karjasee rosvojen komentaja. Dimitri ja luutnantti tottelevat.

Dimitri viedään paikoilleen. Mutta luutnantti viedään syrjään. Neljä kiivääriä nousee.

— Mikä on viimeinen toivomuksesi?

— Vieköön terveiseni kaikille sorretuille — kajahtaa tyyni ääni.

Raukojen krousten siestessä kajahtaa yhteislaulus ja luutnantti kaatui kuolleen maahan.

— Mars oikealle! — Asentoon! — Mitä on sinulla sanottavaa, penikka?

— Eikäköön vallankumous! — huutaa Dimitri ja kauan vielä laukaustenkin tauottua kulkuvat hänen sanansa ihmassa, ne kaksi sanaa, jotka lausui hiljainen toveri, joka vielä kuollessaan antoi elävän esimerkin siitä, miksi vallankumous elää vaikka tuhansia sen puoltajia kaatui.